

ΟΙ ΝΥΧΤΕΡΙΔΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΠΡΕΣΠΩΝ

ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΕΛΕΝΗ¹, LE CAMPION THOMAS², DUBOS THOMAS³, BOIREAU JOSSELIN⁴, ΚΑΖΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ⁵, GREMILLET XAVIERR⁶, VON HELVERSEN OTTO⁷, FRIEDER MAYER⁸

Αν και αποτελούν περίπου το 25% των ειδών θηλαστικών της Ελλάδας, τα Χειρόπτερα παραμένουν μια από τις λιγότερο μελετημένες ζωικές ομάδες της χώρας. Επιπλέον, τα δημοσιευμένα μέχρι σήμερα στοιχεία σχετικά με τη γεωγραφική κατανομή των περισσότερων ειδών είναι ελλιπή. Εξάιρεση ίσως αποτελούν περιοχές όπου έχει πραγματοποιηθεί σχετικά συστηματική καταγραφή ειδικά τα τελευταία χρόνια, όπως είναι ο Εθνικός Δρυμός Πρεσπών. Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζονται τόσο στοιχεία από τις πρώτες καταγραφές στην περιοχή κατά τη δεκαετία του 1980 από Γερμανούς ερευνητές, όσο κυρίως από πρόσφατες έρευνες μελών της Γαλλικής Μ.Κ.Ο. για τα θηλαστικά "Groupe Mammalogique Breton" (GMB). Έμφαση δίνεται στα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά τη θερινή περίοδο των ετών 2004 και 2007, όταν πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες συστηματικές καταγραφές των χειροπτέρων της περιοχής με τη συνεργασία Ελλήνων ερευνητών. Οι δειγματοληψίες έγιναν τη νύχτα σε περιοχές τροφοληψίας με συλλήψεις χρησιμοποιώντας ειδικά δίχτυα και με ηχογραφήσεις χρησιμοποιώντας υπερηχοανιχνευτές (bat detectors) σε διάφορα υψόμετρα και τύπους ενδιαιτημάτων, χωρίς ωστόσο να καλυφθεί το σύνολο της επικράτειας του Δρυμού. Επίσης πραγματοποιήθηκαν ημερήσιες αναζητήσεις σε περιοχές γνωστών ή πιθανών καταφυγίων, όπως σπήλαια, βραχώδεις σχηματισμοί και εγκαταλελειμμένα σπίτια. Η ταυτοποίηση ορισμένων ειδών επιβεβαιώθηκε με την ανάλυση γενετικού υλικού. Έως το 1995 στην περιοχή είχαν αναφερθεί 8 είδη χειροπτέρων, ενώ έως το 2007 τα είδη σχεδόν τριπλασιάστηκαν, όντας περισσότερα από τα μισά της Ελλάδας. Τουλάχιστον τα μισά από αυτά αναπαράγονται στην περιοχή, ενώ για δεύτερη μόνον φορά στη χώρα κατεγράφη το είδος *Myotis brandtii*. Η κατανομή των ειδών και των φύλων εμφανίζει ενδείξεις υψομετρικής διαφοροποίησης, κάτι που σχεδιάζεται να μελετηθεί με πιο συστηματικό τρόπο στο άμεσο μέλλον. Τέλος, ο Δρυμός φιλοξενεί πολύ σημαντικές αποικίες του Μικρορινόλοφου *Rhinolophus hipposideros*, οι οποίες χρήζουν άμεσης προστασίας. Η παρουσία των δύο λιμνών, οι υδροτοπικές ζώνες και η ποικιλότητα των ενδιαιτημάτων από τις λίμνες ως τα ψευδαλπικά λιβάδια μπορούν να εξηγήσουν τη μεγάλη ποικιλότητα ειδών χειροπτέρων σε μια σχετικά μικρής έκτασης περιοχή όπως ο Εθνικός Δρυμός Πρεσπών.

¹ Λέκτορας Π.Δ. 407/80, Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σεφέρη 2, 30100 Αγρίνιο, elena.papadatou@gmail.com

² Περιβαλλοντολόγος, Groupe Mammalogique Breton, Maison de la Rivière, 29450 Sizun, France, tom.lecamp@yahoo.fr

³ Βιολόγος, Groupe Mammalogique Breton, Maison de la Rivière, 29450 Sizun, France, thomas.dubos@gmb.asso.fr

⁴ Βιολόγος, Groupe Mammalogique Breton, Maison de la Rivière, 29450 Sizun, France, josselin.boireau@gmb.asso.fr

⁵ Γεωπόνος, Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών, 53077 Άγιος Γερμανός, y.kazoglou@spp.gr

⁶ Βιολόγος, Groupe Mammalogique Breton, Maison de la Rivière, 29450 Sizun, France, xavier.gremillet@laposte.net

⁷ Καθηγητής, Lehrstuhl f. Zoologie II, Stadtstrasse 5, D-91058 Erlangen, Germany, helver@biologie.uni-erlangen.de